

ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У СИСТЕМІ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ

Податковий менеджмент слід розглядати як систему управління, що спрямована на вдосконалення всіх сторін оподаткування та включає норми, правила, податкові дії і конкретну податкову політику.

Податковий менеджмент здійснює не лише організацію оподаткування, а й спрямований на його аналіз, визначення проблем та розробку пропозицій щодо їх вирішення.

Як правило, податковий менеджмент розглядають з позиції чотирьох рівнів: державний податковий менеджмент, податковий менеджмент контролюючих органів, корпоративний податковий менеджмент та персональний (особистий, сімейний) податковий менеджмент.

Державний податковий менеджмент дозволяє виявити недоліки, що призводять до значного зниження податкових надходжень та правопорушення, які виникають внаслідок не чіткого виконання мети, завдань (рис. 1.) і функцій, що покладені на відповідні органи управління.

Мета державного податкового менеджменту – підвищення економічної ефективності та забезпечення економічного зростання через здійснення податкового регулювання економіки.

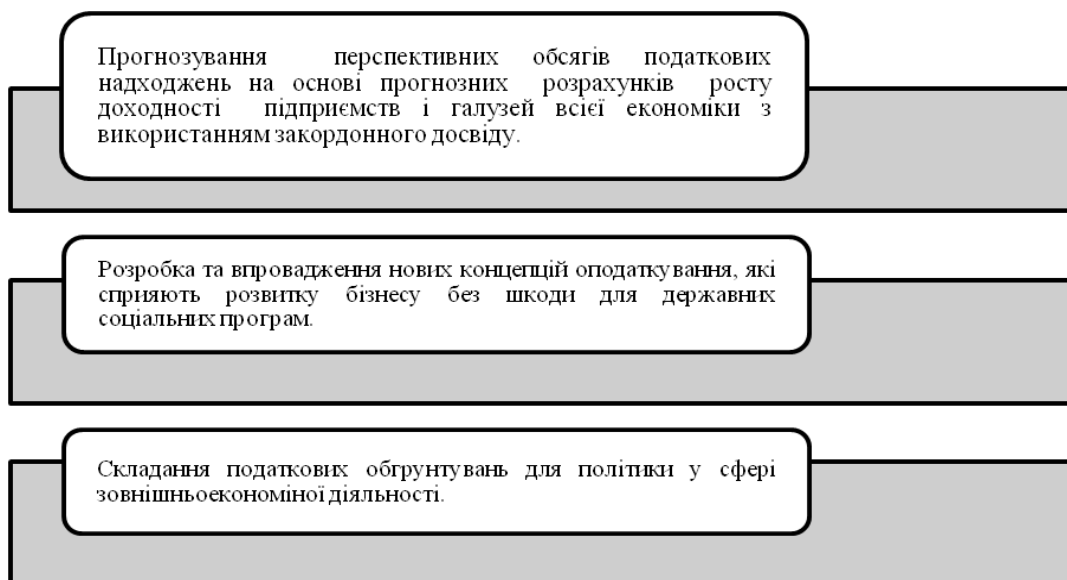

Рис.1. Завдання державного податкового менеджменту (узагальнено авторами)

За допомогою функцій державного податкового менеджменту можна більш детально усвідомити його сутність. Серед них можна виділити основні: планування, аналіз, прогнозування, регулювання, контроль та стимулювання.

Основною функцією є планування, оскільки через неї податковий менеджмент реалізується і створює систему державних планів та завдань на певний рік. Її виконання повинно забезпечити функціонування системи оподаткування в цілому.

Важливу роль відіграє функція аналізу. Правильно обрана методика його проведення та оперативність своєчасно виявити негативні чинники та загрози, що впливають на кінцевий результат. Для забезпечення ефективності податкового менеджменту слід об'єднати перспективний та ретроспективний аналіз.

Механізм державного податкового менеджменту

Елементи механізму державного податкового менеджменту		
Принципи	Інструменти	Забезпечення
системні: - демократизм; - правова впорядкованість; - обов'язковість; - компетенція; - публічність.	Плани-графіки проведення податкових перевірок; - стимули; - фінансові санкції (пеня, штрафи).	нормативно-правове: - Конституція України; - Податковий кодекс України; - закони України; - накази Державної фіскальної служби України.
організаційні: - наочність; - визначеність; - економічність; - зручність; - практичність.		інформаційно-аналітичне: - фінансово-господарська звітність платника податків; - внутрішні накази керівництва та звіти працівників підконтрольного суб'єкта.
структурні: - взаємозв'язок із загальною системою управління економікою та фінансами; - взаємоузгодженість і взаємодоповнюваність цілей податкового менеджменту; - пріоритетність і послідовність досягнення цілей; - ситуаційний підхід; - ефективність реалізації цілей податкового менеджменту за рахунок їх сумісності, концентрації, диференціації та комбінування; - територіально-галузевий підхід до прийняття управлінських рішень у сфері оподаткування.		організаційне (кадрове): - апарат Державної фіскальної служби України та його територіальних управлінь; - Громадська рада при центральному та територіальних податкових органах; - спеціалізовані департаменти та органи, профспілки).

Податковий контроль – це діяльність посадових осіб, державних контролюючих органів, яка передбачає ведення податкового обліку, а також здійснення контролю за дотриманням податкового законодавства щодо правильності розрахунку і своєчасності сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів.

Державний податковий менеджмент має свій власний механізм (див. табл. 1).

Таким чином, державний податковий менеджмент – це процес управління податками, що здійснюється через планування, аналіз та контроль і спрямований на покращення соціально-економічного розвитку країни.